

Nr.CNDR 14/04.II.2020

RAPORT DE ACTIVITATE AL CNDR - ANUL 2019

Consiliul Național al Dizabilității din România (CNDR) este membru cu drepturi depline al **European Disability Forum**, fiind o organizație de tip federație, fără scop patrimonial, neguvernamentală, umanitară, apolitică, non-profit, formată din federații și organizații reprezentative la nivel național pentru protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități.

Consiliul Național al Dizabilității din România s-a înființat în aprilie 2004 la solicitarea Comisiei Europene, ca cerință a aderării României la Uniunea Europeană.

Consiliul Național al Dizabilității din România funcționează în conformitate cu principiile universale ale drepturilor omului și ale libertăților sale fundamentale, potrivit prevederilor propriului său statut, legislației române și documentelor europene și internaționale privind problematica dizabilității.

Consiliul Național al Dizabilității din România are misiunea de a apăra și promova drepturile și interesele legitime comune tuturor persoanelor cu dizabilități din România.

Cuvânt înainte – Daniela Tontsch- Președinte

Anul 2019 a fost fantastic pentru mișcarea dizabilității românești. Consiliul Național al Dizabilității (CNDR) a reușit să pună România pe harta europeană a dizabilității. Printre evenimentele notabile se numără organizarea la București a **Seminarului european cu tema „TINERII CU DIZABILITĂȚI ȘI ANGAJAREA ÎN MUNCĂ”**.

Încă din vara anului 2018, Consiliul Național al Dizabilității și Forumul European al Dizabilității (EDF) au demarat procedura de organizare, la București în luna martie 2019, a **Seminarului european cu tema „TINERII CU DIZABILITĂȚI ȘI ANGAJAREA ÎN MUNCĂ”, eveniment desfășurat în perioada 22-24 martie și care a obținut un feedback foarte bun din partea EDF și a participanților români.**

Seminarul a avut loc în cadrul reuniunii Consiliului director al EDF în București, România, și a reunit, timp de două zile, peste 200 de persoane din România și Europa, reprezentanți ai consiliilor naționale pentru persoanele cu dizabilități și ai organizațiilor pentru persoanele cu dizabilități din întreaga Europă, precum și specialiști în domeniul educației și ai ocupării, reprezentanți ai factorilor de decizie și ai angajatorilor, care sunt preocupați de accesul și participarea tinerilor cu dizabilități pe piața muncii, un drept fundamental pentru recuperarea și incluziunea socială și profesională a persoanelor cu dizabilități.

La finalul seminarului “Tinerii cu dizabilități și angajarea în muncă”, președintele EDF, Yannis Vardakastanis, a desemnat-o pe Pirkko Mahlamaki, din Finlanda, să facă evaluarea desfășurării seminarului în România. Din concluziile doamnei Mahlamaki a rezultat că absolut toate serviciile au fost impecabile: transportul adaptat, condițiile de asistență din aeroport, cazarea, mâncarea, organizarea cu participarea echipelor CNDR și ale Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități (ANPD).

Doamna Mahlamaki a transmis felicitări tuturor actorilor implicați în organizarea și desfășurarea evenimentului, iar la final a adăugat că speră să poată să spună aceleași lucruri despre conferința internațională a Forumului European al Dizabilității ce urma să se desfășoare în Finlanda, în contextul preluării președinției Consiliului UE de către Finlanda.

În prima săptămână după Seminarul „TINERII CU DIZABILITĂȚI ȘI ANGAJAREA ÎN MUNCĂ” reprezentanții EDF au deschis newsletter-ul cu un mesaj de felicitare pentru modul în care CNDR a contribuit la organizarea evenimentului, iar pe site-ul propriu, EDF a scris, printre alte mesaje de apreciere, că evenimentul a fost posibil cu sprijinul Guvernului României, care a decontat cheltuielile de închiriere a sălilor în care s-a desfășurat seminarul și cheltuielile de birotică.

Una dintre campaniile pe care doresc s-o menționez este cea prin care am reușit să convingem europarlamentarii români să se înscrie în intergrupul pentru problematica Dizabilității din Parlamentul European.

Consiliul Național al Dizabilității din România a fost cosemnatar și inițiator al mai multor scrisori deschise, împreună cu EDF și alte organizații care luptă pentru drepturile persoanelor cu dizabilități din Europa, ai căror destinatari au fost reprezentanți ai Guvernului României.

Doresc să menționez parteneriatul CNDR cu Ability HUB, proiect inițiat și coordonat de Dana Nuța, etapele dezvoltate și rezultatele obținute până acum: „Programul este finanțat 100% din fonduri private, prin prestarea serviciilor de mediere, astfel echipa Ability HUB identifică angajatori deschiși să integreze persoane cu dizabilități în rândul angajaților proprii și demarează cu aceștia procese complexe de adaptare: pornim de la evaluarea locurilor vacante și analiza fișelor de post, ajustăm cerințele angajatorilor astfel încât joburile să poată fi realizate de persoane cu dizabilități, pregătim echipele de lucru care vor colabora direct cu personalul cu dizabilități, pentru o abordare informată și echilibrată a modalităților de colaborare.

Persoanele cu dizabilități petrec între 6 și 12 luni în ”simulatoare de joburi”, unde sunt pregătite pentru a prelua responsabilități specifice și punctuale. Pe durata de organizare a simulatoarelor de joburi, persoanele cu dizabilități sunt angajații companiilor care decid să investească în diversitatea echipelor cu care colaborează, dar își desfășoară activitatea împreună cu echipele specializate de pregătire și adaptare.

Prin acest program, au fost pregătite și plasate, în ultimii 3 ani, peste 300 de persoane cu dizabilități, doar la nivel de București, în programele pilot. Dintre aceștia, peste 200 sunt încă activi și angajați în prezent.

Poate pare puțin acest rezultat, de 200-250 persoane cu dizabilități care au un loc de muncă prin intermediul acestui demers, dar dacă ne gândim la OUG 60/2017, care a desființat unitățile protejate autorizate și a lăsat fără loc de muncă peste 2000 de persoane cu dizabilități, la nivel național, aș spune că noi am re-echilibrat balanța cu un procent de 10% – mai precis, am re-creat 10% din locurile de muncă dispărute peste noapte, în septembrie 2017, așadar, este un rezultat notabil.

La acest moment, avem înregistrate în programele de consiliere peste 2000 de persoane cu dizabilități, la nivel național, care și-ar dori să ocupe un loc de muncă adaptat, dacă ar fi pregătiți pentru preluarea responsabilităților specifice. Ne propunem, prin parteneriate cu companii care au capacitatea de a integra persoane cu dizabilități la nivel național, să susținem acest proces anevoios dar, totuși, vital, credem noi, atât în contextul actual al crizei forței de muncă, cât și al necesității de a contribui la o politică socială de incluziune eficientă la nivelul țării noastre”, a detaliat Dana Nuța, în data de 3 decembrie 2019, cu prilejul vizitei de lucru a premierului României, Ludovic Orban, la CNDR.

La nivel național, persoanele cu dizabilități și-au manifestat, prin multiple forme de transmitere către CNDR, lipsa optimismului în ceea ce privește prezentul și viitorul, subliniind scăderea continuă a calității vieții personale.

România încă se confruntă cu dificultatea în organizarea unui sistem real și eficient de servicii sociale care să răspundă nevoilor cetățenilor, nevoi care se schimbă. În situația dată, persoanele cu dizabilități sunt private de libertatea de a alege locul și modul de viață, educația și propria formare,

domeniul și locul de muncă, modul de petrecere a timpului liber.

Prin Strategia națională “O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități” pentru perioada 2015-2020 România s-a angajat să mobilizeze toate resursele necesare pentru ca nicio persoană cu dizabilități să nu fie exclusă, marginalizată, abuzată sau discriminată în România, iar alegerile și aspirațiile sale să fie respectate și sprijinite. La finalul anului 2019, cu prilejul vizitei de lucru a premierului Ludovic Orban la Ability HUB și implicit la CNDR, am tras un semnal de alarmă cu privire la modificarea în defavoarea copiilor și adulților cu handicap a unor articole din Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, respectiv, Art. 58 a fost modificat de Articolul III din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 9 din 19 februarie 2019, rezultatul fiind eliminarea procentului de 100% la creșterea alocațiilor copiilor cu dizabilități, iar începând din 1 ianuarie 2018 conform Ordonanței de Urgență (OUG nr. 60/2017 care modifică Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, la baza modului de calcul a prestației sociale, acordată persoanelor cu dizabilități, este ISR (Indicatorul Social de Referință) și nu Indicele Prețului de Consum (IPC), existent anterior acestei date. În repetate rânduri, în calitate de președinte al CNDR, am atras atenția autorităților publice că nivelul cuantumului prestației sociale în plată nu acoperă nici 10% din nevoile persoanelor cu dizabilități și menține procesul de marginalizare socială al acestora.

Persoanele cu dizabilități se confruntă cu probleme în ceea ce privește accesul la sănătate, de ani de zile nu au fost incluse în contractul cadru diferite dispozitive extrem de importante în menținerea sănătății pacienților cu incontinență urinară și alte dispozitive asistive necesare persoanelor cu dizabilități.

Nu în ultimul rând, am tras un semnal de alarmă privind neconstituționalitatea dispozițiilor art. 90, alin. (2) din Legea nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii și nemulțumirea pensionarilor cu handicap grav și accentuat, pensionați la limită de vârstă, în urma înlocuirii, în defavoarea lor, a formulei de calcul a pensiilor în Legea nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii.

Toți pensionarii la limită de vârstă cu handicap grav sau accentuat vor fi afectați negativ de noua formulă de calcul a pensiilor.

Stagiile reduse de o treime din stagiile complete de cotizare, cuprinse între 10-11 ani și 8 luni, la handicap grav și două treimi, adică 15-23 ani și 6 luni au fost considerate stagii complete de cotizare în legislația de până acum (Legea 57/1992, Legea 19/ 2000, Legea 263/ 2010) și au stat la baza calculului punctajului mediu anual. În Legea nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii Valoarea Punctului de Referință (VPR) a fost stabilit prin raportarea la un stagiu de 25 de ani.

Am retrimis, în luna septembrie 2019, o petiție Instituției Avocatul Poporului prin care mi-am manifestat îngrijorarea cu privire la aspectele grave de neconstituționalitate, existente în Legea nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii, care încalcă grav drepturile omului și care va genera zeci de mii de procese în justiție.

Am sesizat aspecte de neconstituționalitate cu privire la Art. 90 (2) și a formulei de calcul din Legea nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii.

În răspunsul Avocatului Poporului se menționează: „În legătură cu aspectele relevate în petiție, vă aducem la cunoștință faptul că, în conformitate cu Art. 146, lit. d) din Constituție și Art. 15, alin. (1) lit (i) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată și modificată, Avocatul Poporului a sesizat Curtea Constituțională cu privire la neconstituționalitatea dispozițiilor art. 90, alin. (2) din Legea nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii, prin raportare la prevederile art. 16, alin. (1) și art. 50 din Constituție, precum și la cele ale art.14 din Convenția europeană a drepturilor omului.”

CNDR a participat la consultări pentru viitoarea strategie pentru persoanele cu dizabilități

CNDR a participat prin reprezentanții săi (secretariat executiv și președinți de organizații) la sesiunile: Comunități accesibile, Protecția efectivă a drepturilor persoanelor cu dizabilități, Ocuparea, Protecția socială, Viață independentă și integrare în comunitate, Educație și abilități, care au avut loc între 16-24 iulie. Aceasta a fost prima rundă de consultări în cadrul proiectului, implementat de Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități cu asistență tehnică din partea Băncii Mondiale: “Consolidarea mecanismului de coordonare a implementării Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități” (Cod SIPOCA/SMIS2014+: 619/127534).

Nu în ultimul rând, doresc să menționez reușita campaniei Consiliului Național al Dizabilității din România cu privire la accesul persoanelor cu dizabilități la vot.

Prin demersurile CNDR către toate Birourile Electorale Județene și de sector, către administrațiile locale, s-au luat măsuri pentru facilitarea participării la vot a persoanelor cu dizabilități fizice și vizuale la alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European și la referendumul național din data de 26 mai 2019. Astfel au fost reduse semnificativ cazurile în care persoanele cu dizabilități nu au putut vota.

Cuprins

1. Structura organizatorică a CNDR

2. Obiective

3. Activități desfășurate pentru atingerea obiectivelor

3.1. Activități specifice de interes general cu caracter permanent

3.1.1. Informare și conștientizare privind problematica persoanelor cu dizabilități și drepturile lor

3.1.2. Consiliere și consultare persoane cu dizabilități

3.1.3. Îmbunătățirea cadrului legal și a calității vieții persoanelor cu dizabilități, familiilor persoanelor cu dizabilități

3.1.4. Dialog, consultare și apărarea drepturilor persoanelor cu dizabilități

3.1.5. Colectare de date statistice

3.1.6. Parteneriat și colaborare

3.1.7. Sprijin prin mediatizare și participare la evenimente

3.1.8. Alte activități ale CNDR cu caracter general

3.2. Activități specifice de interes general de tip eveniment

1. Structura organizatorică a CNDR

Structură organizatorică a CNDR a fost aprobată de Ministerul Muncii și Justiției Sociale prin ORDIN Nr.826/14.05.2019 privind aprobarea cheltuielilor pentru activitățile specifice de interes general ale Consiliului Național al Dizabilității din România, pentru perioada aprilie - decembrie 2019, în conformitate cu prevederile art. 549 (3) alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 268/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările ulterioare.

Conform acesteia, CNDR a funcționat cu cinci angajați, parte a secretariatului executiv, din care doi sunt persoane cu diferite tipuri de dizabilitate și doi sunt reprezentanți ai unor persoane cu dizabilități.

Menționăm că juristul CNDR și-a reluat activitatea din iulie 2019, după încheierea concediului de creștere copil.

2. Obiective

Pe parcursul anului 2019, în paralel cu preocuparea pentru propria consolidare și dezvoltare organizațională, CNDR a urmărit, prin activitățile desfășurate, realizarea următoarelor obiective:

- sensibilizarea și conștientizarea societății, în vederea schimbării politicilor, practicilor și atitudinilor existente față de dizabilitate;
- promovarea persoanei cu dizabilități ca subiect principal al politicilor sociale, autor al propriei integrări, participant activ în procesul de luare a deciziilor care îl privesc în mod direct;
- adoptarea unei legislații civile, economice și sociale în conformitate cu normele europene, în scopul integrării depline a persoanei cu dizabilități în societatea românească, cu drepturi, obligații și șanse egale, ca toți cetățenii țării;

- participarea la monitorizarea aplicării legislației și strategiilor în domeniu;
- transformarea societății într-o societate universal accesibilă pentru toți prin: accesibilizarea mediului fizic și educațional, al locurilor de muncă, transportului și ale noilor tehnologii, asigurarea accesului la informație, cultură și timp liber, sport, servicii sociale și de sănătate etc;
- colaborarea cu instituții publice sau private, cu organizații din țară și din străinătate, în probleme de interes comun.

În realizarea activităților s-a avut în vedere respectarea propunerilor organizațiilor membre, precum și recomandări ale forurilor europene și internaționale care activează în domeniul dizabilității precum și a principiilor cuprinse în documente programatice:

- Statutul CNDR;
- Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată de România prin Legea nr. 221/2010;
- Strategia națională „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități” 2016 – 2020, aprobată prin HG nr. 655/2016, și a Planului operațional;
- Statutul EDF al cărui membru este CNDR;
- „Strategia europeană 2010-2020 pentru persoanele cu handicap: un angajament reînnoit pentru o Europă fără bariere”;
- Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, actualizată și republicată.

3.Activități desfășurate pentru atingerea obiectivelor

- în acord și cu propunerile din Programul de activitate 2019 dar și cu obligațiile stabilite în actele normative care reglementează tipul de activități ce pot fi desfășurate (*HG 268 din 14 martie 2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, actualizată; HG 1147 din 27 noiembrie 2012 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 268/2007; Ordinul nr.399 din 27.02.2013 privind aprobarea Metodologiei de acordare a sumelor de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, organizațiilor neguvernamentale prevăzute la art. 98 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap*):

Pentru atingerea obiectivelor propuse, echipa secretariatului executiv al CNDR a desfășurat în anul 2019, activități specifice de interes general cu caracter permanent și activități specifice de interes general de tip eveniment, pentru care CNDR a folosit finanțarea de la Ministerul Muncii și Justiției Sociale, în baza Legii 448/2006, art. 98, prin Ordinului Ministrului Muncii nr. ORDIN

nr.826/2019 privind aprobarea cheltuielilor pentru activitățile specifice de interes general ale Consiliului Național al Dizabilității din România, pentru perioada aprilie - decembrie.

Trebuie să facem mențiunea că au fost finanțate în totalitate activități specifice de interes general cu caracter permanent și două dintre activitățile specifice de interes general de tip eveniment: Reuniunea Forumului European al Dizabilității (EDF) - care s-a desfășurat în perioada 22-24.03.2019 și Viitorul educației inclusive, activitate desfășurată în data de 25.10. 2019.

3.1 Activități specifice de interes general cu caracter permanent

3.1.1 Informare și conștientizare privind problematica persoanelor cu dizabilități și drepturile lor

„Persoanele cu dizabilități trebuie să aibă posibilitatea să trăiască independent și să participe pe deplin la toate aspectele vieții, și să aibă accesul, în condiții de egalitate cu ceilalți, la serviciile de informare, comunicații și de altă natură, inclusiv serviciile electronice și de urgență.” - Convenția privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități.

Obiective specifice: actualizarea continuă a informației privind domeniul dizabilității, creșterea gradului de conștientizare în societate în legătură cu persoanele cu dizabilități, promovarea respectării drepturilor și demnității acestora, promovarea recunoașterii capacităților și contribuțiilor persoanelor cu dizabilități.

Grup țintă: persoane cu dizabilități și reprezentanți ai acestora, reprezentanți ai autorității publice centrale și locale, reprezentanți mass-media, specialiști, etc.

Descriere: Activitatea s-a realizat prin intermediul publicației online **Jurnal Social**, care apare în fiecare zi lucrătoare și cuprinde știri cu privire la domeniul dizabilității, legislație, sănătate, social, informații diverse, exemple de bună practică precum și informații cu privire la activitatea CNDR.

Motivație: persoanele cu dizabilități, reprezentanții sau însoțitorii acestora au nevoie de actualizarea continuă a informațiilor de ordin legislativ și administrativ, de informații utile (de exemplu, proiecte în curs de desfășurare, acțiuni distincte etc.) și/sau exemple de bună practică etc. ziarul online (www.jurnal-social.ro).

Această activitate, destinată comunicării și relaționării cu și între persoanele cu dizabilități, este foarte bine cunoscută și căutată de cei cărora le este destinată, dovadă numărul foarte mare de vizitatori, implicarea lor, aprecierile și comentariile favorabile. Toate datele centralizate pot fi văzute aici: <http://www.traffic.ro/statistici/jurnal-social.ro>.

Publicația online a CNDR, Jurnal Social (www.jurnal-social.ro) a fost reinventată în luna iunie 2017, prin demararea președintei CNDR, Daniela TONTSCH, a procesului de analiză în vederea reorganizării Secretariatului executiv al CNDR și a personalului angajat.

În anul 2019, activitatea publicației Jurnal Social a fost susținută și de redactori voluntari, cărora le mulțumim pentru implicare!

Din punctul nostru de vedere, Jurnal Social este o emblemă a informațiilor privind dizabilitatea, care prezintă credibilitatea informațiilor publicate, lipsa apartenenței politice, lipsa politicilor redacționale de favorizare a unor teme de manipulare, prezentarea

demersurilor CNDR, precum și ale altor Federații și Asociații, pentru obținerea unitară a drepturilor persoanelor cu dizabilități din România.

Mass media preia frecvent informațiile din Jurnal Social.

CNDR vine cu contribuție proprie la funcționarea ziarului prin: redactarea de materiale pro bono, asigurarea mentenanței, costuri de găzduire web, costuri de monitorizare trafic.ro și alte costuri de întreținere specifice unei publicații online.

De asemeni, site-ul CNDR www.fcndr.ro este actualizat periodic cu informații legate de activitatea organizației, activitatea membrilor CNDR, știri și legislația actualizată.

3.1.2. Consilierea și consultarea persoanelor cu dizabilități

Descriere: Activitatea constă în servicii de informare, consiliere și consultare a persoanelor cu dizabilități pe teme de interes.

Motivație: unul din principiile afirmate în Strategia națională, inclus la solicitarea expresă a organizațiilor din domeniul dizabilității, este Consultarea și implicarea persoanelor cu dizabilități, a reprezentanților și a organizațiilor lor, în acord cu principiul "Nimic pentru noi, fără noi!". Cei care pot vorbi în baza propriilor experiențe, despre stereotipuri, prejudecăți și practici discriminatorii, în diverse domenii, sunt persoanele cu dizabilități, de aceea este important să fie consultate cât mai multe persoane încadrate în diferite grade și cu tipuri diferite de dizabilități.

✓ ***Consiliere prin răspunsul formulat la întrebările persoanelor cu dizabilități și a familiilor acestora***

O componentă importantă a activității echipei secretariatului executiv este consilierea persoanelor cu dizabilități și a familiilor acestora, prin răspunsuri la problemele sesizate la telefon, e-mail, din tot spectrul dizabilității.

CNDR nu are prevăzut în Statut consiliere și consultare pentru persoanele cu dizabilități, însă având în vedere cererea mare din partea persoanelor cu dizabilități și a familiilor acestora, în afara programului de lucru, planificăm zilnic pentru consiliere, în medie, 4 - 5 persoane. Consilierea se desfășoară cu precădere prin telefon și/sau prin mijloace electronice de comunicare. Majoritatea persoanelor care contactează CNDR insistă să discute cu directorul sau președinta CNDR, ceea ce și obțin.

3.1.3. Îmbunătățirea cadrului legal și a calității vieții persoanelor cu dizabilități și familiilor persoanelor cu dizabilități

„Statele Părți se angajează să adopte toate măsurile adecvate legislative, administrative și de altă natură pentru implementarea drepturilor, să ia toate măsurile corespunzătoare, inclusiv cele legislative, pentru a modifica sau abroga legile, reglementările, cutumele și practicile existente care constituie discriminare împotriva persoanelor cu dizabilități; Să ia în considerare protecția și promovarea drepturilor omului pentru persoanele cu dizabilități în toate politicile și programele. Familia este celula de bază și fundamentală a societății și are dreptul să fie protejată de societate și de stat și că persoanele cu dizabilități și membrii familiilor lor ar trebui să primească protecția și

asistența necesară pentru a da posibilitatea familiilor să contribuie la exercitarea deplină și egală a drepturilor persoanelor cu dizabilități” - Convenția privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități.

În vederea îmbunătățirii cadrului legal și a calității vieții persoanelor cu dizabilități, familiilor persoanelor cu dizabilități, secretariatul executiv al CNDR a efectuat demersuri și a inițiat diverse propuneri de proiecte legislative pe care le-a înaintat Parlamentului României și a monitorizat inițiativele propuse în anii anteriori.

Menționăm că au fost înaintate propuneri pentru îmbunătățirea legislației destinate persoanelor cu dizabilități care încă sunt în Parlament. Alte propuneri au apărut sub o altă formă decât cea propusă, cum este și cea de mai jos:

- modificarea și completarea art.19 din Legea 448 din 2006 privind protecția persoanelor cu handicap, prin care CNDR a propus introducerea lit cc) cu următorul conținut: înființarea unui sistem de învățământ gimnazial, liceal și universitar online pentru persoanele cu dizabilități fizice grave, nedeplasabile precum și introducerea lit i) cu următorul conținut: accesibilizarea școlilor pentru a ușura accesul persoanelor cu dizabilitate fizică și repartizarea claselor în care sunt înscriși copii cu dizabilitate fizică, la parterul școlii. Propunerile au fost înaintate senatorului I. Chisăliță care, alături de senatorul de Vâlcea, Bogdan Matei, a inițiat un amendament la Legea educației, cu una din propunerile CNDR.

Rezultat: parlamentarii au votat introducerea în legea educației a obligației ca toate școlile să se echipeze cu lifturi, pentru copiii cu dizabilități locomotorii, sau să organizeze orele în clasele de la parter, proiect care a fost adoptat și publicat în Monitorul Oficial nr. 53 din 21 ianuarie 2019.

CNDR participă de fiecare dată la elaborarea propunerilor legislative inițiate de parlamentarii români, atât la cererea acestora, cât și prin implicare proprie.

De asemenea, CNDR a semnat, alături de Asociația Calea spre Acces, propuneri de amendamente la o serie de acte normative aflate în dezbatere în Consiliul Social Economic.

3.1.4. Dialog, consultare și apărarea drepturilor persoanelor cu dizabilități.

- Consiliul Național al Dizabilității din România a continuat și în 2019 campania de advocacy, proces demarat în luna august 2018, (care va continua până la obținerea drepturilor încălcate) cu scopul de a înlătura inechitățile și discriminările *din Legea nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii, cu privire la persoanele cu handicap pensionate la limită de vârstă. Metodele folosite în cadrul campaniei cuprind: scrisori, petiții, evenimente, întâlniri cu factori de decizie, propuneri de amendamente, dezbateri, comitete consultative, cu o foarte bună reacție a presei centrale. Până la trimiterea formei Legii pensiilor către promulgare CNDR a obținut modificarea articolelor 3 și 52, mai multe detalii aici: <http://www.fcndr.ro/index.php/2018/12/20/proiectul-legii-pensiilor-votat-in-plenul-camerei-deputatilor-ce-au-obtinut-pensionarii-cu-handicap/>*

Proiectul noii legi a pensiilor conține prevederi, care vor naște o serie de inechități între persoanele cu diverse tipuri de handicap, ce nu își au locul în domeniul protecției sociale.

Președintele CNDR a avut întâlniri, discuții cu parlamentari din tot spectrul politic, cărora le-a

explicat modul în care pensionarii cu handicap vor fi afectați de Legea nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii. Propunerile CNDR au fost susținute de președintele CNDR, Daniela TONTSCH, și în Comisiile pentru muncă din Senat și Camera Deputaților.

Consiliul Național al Dizabilității din România a retrimis, în luna septembrie 2019, o petiție Instituției Avocatul Poporului prin care și-a manifestat îngrijorarea cu privire la aspectele grave de neconstituționalitate, existente în Legea nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii, care încalcă grav drepturile omului și care va genera zeci de mii de procese în justiție. Consiliul Național al Dizabilității din România a sesizat aspecte de neconstituționalitate cu privire la Art. 90 (2) și a formulei de calcul din Legea nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii.

Instituția Avocatul Poporului a menționat în răspunsul dat: „În legătură cu aspectele relevate în petiție, vă aducem la cunoștință faptul că, în conformitate cu Art. 146, lit. d) din Constituție și Art. 15, alin. (1) lit (i) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată și modificată, Avocatul Poporului a sesizat Curtea Constituțională cu privire la neconstituționalitatea dispozițiilor art. 90, alin.(2) din Legea nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii, prin raportare la prevederile art. 16, alin. (1) și art. 50 din Constituție, precum și la cele ale art.14 din Convenția europeană a drepturilor omului”.

CNDR a procedat, de câte ori a fost cazul, la susținerea persoanelor cu dizabilități în fața organelor competente în diferite cazuri de discriminare, de încălcare a legislației în domeniu:

➤ ***accesul persoanelor cu dizabilități în secțiile de votare*** a constituit o prioritate a CNDR pentru alegerile europarlamentare, referendum și prezidențiale. În acest sens, CNDR a inițiat un dialog prin intermediul poștei electronice cu AEP, BEC, BEJ.

În adresele emise către aceste organe de organizare și coordonare a procesului de votare, CNDR a cerut informații privind modul în care este asigurată accesibilitatea în vederea exercitării dreptului de vot al persoanelor cu dizabilități la alegerile europarlamentare, referendum precum și la alegerile prezidențiale din 2019 cu precizarea că urna mobilă ar trebui să fie o soluție opțională deoarece persoanele cu dizabilități doresc să ia parte la viața comunității, să iasă din casă:

- accesul persoanelor cu dizabilități fizice, vizuale în locațiile în care sunt amplasate secțiile de vot,
- accesul persoanelor cu dizabilități fizice, vizuale în secțiile de vot,
- asigurarea condițiilor desfășurării procesului de votare în secțiile de vot la urne, în cabina de vot, în sensul adaptării la nevoile persoanelor cu dizabilități fizice, vizuale, auditive.

Răspunsul primit de CNDR a fost unanim: *”Se vor respecta dispozițiile cuprinse în legislație prin care se stabilește modul de asigurare a accesului persoanelor cu dizabilități”*.

Totuși, au existat secții de votare neaccesibilizate și, astfel, mai multe persoane cu dizabilități nu au putut să-și exercite dreptul constituțional, CNDR primind sesizări în acest sens.

Rămâne nerezolvată problema accesului la vot pentru persoanele cu dizabilitate vizuală. Lipsa buletinelor de vot tipărite în alfabetul braille împiedică persoanele cu dizabilitate vizuală să voteze în mod independent.

Dreptul la vot al persoanelor cu dizabilități a constituit și subiectul unei scrisori deschise adresate, de președinta CNDR, tuturor primarilor din țară, responsabili cu partea de accesibilizare a locațiilor și secțiilor de votare.

În același context se înscrie și petiția pe care președintele CNDR a trimis-o către Comisia de Administrație Publică și Amenajarea Teritoriului din Camera Deputaților, prin care solicită să se dea aviz pozitiv proiectului de lege Pl-x nr. 509/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență și/sau pe cel electronic, care să se aplice la toate rundele de scrutin și să poată fi utilizat și de către persoanele cu dizabilități din țară.

Astfel, persoanelor cu dizabilități nu le va fi încălcat un drept fundamental și vor fi scutite de umiliința la care sunt supuse la fiecare tip de scrutin.

➤ **dialogul cu instituții ale statului** (ex.CFR Călători, Societatea Națională a Sării S.A, Primăria sector 2 etc), confirmă atitudinea pe care CNDR o abordează atunci când nu sunt respectate prevederile din Legea 448/2006 cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități.

➤ prin vocea președintei Daniela Tontsch, CNDR a solicitat Guvernului ca sumele necesare pentru **plata salariilor asistenților personali ai persoanelor cu handicap și a indemnizațiilor persoanelor cu handicap** să fie plătite în totalitate de la bugetul de stat și nu fracționat, parte de la bugetul de stat și parte de la bugetele locale, întrucât asigurarea fracționată/parțială a acestor fonduri din bugete diferite a condus în anii anteriori la blocaje, respectiv la plata cu întârziere a acestor salarii și a indemnizațiilor, în unele județe, cu până la șase luni, având ca efect direct neasigurarea nivelului de trai minimal pentru beneficiarii, evident, defavorizați (după ce Proiectul bugetului de stat pe 2019 a fost publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice).

Această decizie a Guvernului a generat un **protest** în București, **inițiat de doamna Maria Mădălina Turza**, la care au participat aproximativ 250 de persoane: adulți cu dizabilități, asistenți personali și părinți ai copiilor cu dizabilități, la care s-au alăturat și reprezentanți ai CNDR.

Același subiect a făcut **obiectul unei scrisori deschise** adresată decidenților vremii doamna Viorica Dăncilă, prim-ministru, domnul Eugen Teodorovici, ministrul Finanțelor Publice și domnul Marius-Constantin Budăi, ministrul Muncii și Justiției Sociale în care se menționează o „încălcare gravă a art. 40 alin (1), art. 51 (52) din Legea privind drepturile persoanelor cu dizabilități, art. 4 alin (2) din H.G. nr. 978/2015 și art. 139 alin (3) din Constituția României, prin modificările aduse de Legea Bugetului de Stat 2019”.

Inițiatorii, semnatarii acestei scrisori Andreia Moraru, Președinte, Federația Dizabnet, Diana Chiriacescu, Director executiv FONSS, Georgiana Pascu, Manager de program CRJ, Maria Mădălina Turza, Președinte CEDCD, Mugur Frățilă, Președinte al Consiliului Director TONAL, Elisabeta Moldovan, Copreședinte, Asociația ”Ceva de Spus”, Daniela Tontsch, Președinte, CNDR, au prezentat factorilor decidenți cauzele care au determinat întocmirea acestei scrisori, justificate și de abuzurile înregistrate în perioada anterioară crizei economice și ulterior, perioadă în care salariile asistenților personali erau asigurate din bugetul propriu al autorităților locale.

Concluzie: toate aceste demersuri s-au soldat cu **răspuns de menținere a modificărilor aduse de Legea Bugetului de Stat 2019.**

➤ CNDR atenționează MMJPS asupra consecințelor ce conduc la **modificarea Art 58** din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare în defavoarea copiilor și adulților cu handicap. Astfel Art. 58 a fost modificat de Articolul III din OUG nr. 9 din 19 februarie 2019, rezultatul fiind eliminarea procentului de 100% la creșterea alocațiilor copiilor cu dizabilități, iar cuantumurile alocației de stat pentru copii, prevăzute la alin. (1), se actualizează prin hotărâre a Guvernului.

Prin eliminarea prevederii din alin (13) art 58 prin care „cuantumul drepturilor se actualizează anual cu indicele creșterii prețurilor de consum, prin hotărâre a Guvernului”, sunt afectate și prestațiilor sociale acordate persoanelor adulte cu handicap.

➤ continuarea demersurilor începute de CNDR în 2017, prin scrisori, petiții, întâlniri cu factori de decizie, pentru **eliminarea inechităților** de acordare a sporului de handicap de 15%.

Deși Guvernul a adoptat Hotărârea nr. 751/2018 prin care precizează: ”Persoanele care, în conformitate cu certificatul de încadrare în grad de handicap, sunt încadrate în grad de handicap grav sau accentuat, de oricare tip prevăzut de art. 86 alin. (2) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, beneficiază, pentru activitatea desfășurată în cadrul programului normal de lucru, de un spor de 15% din salariul de bază/solda de funcție/salariul de funcție/indemnizația de încadrare, prevăzut la art. 22 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare”, sporul nu a fost acordat conform Hotărârii nr. 751/2018 de către Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, aceasta acordând sporul de 15% doar persoanelor nevăzătoare.

➤ Premierul României, domnul Ludovic Orban, doamna Violeta Alexandru, ministrul Muncii și doamna Mădălina Turza, președinta ANDPDCA, au onorat invitația Consiliului Național al Dizabilității din România de a participa la prezentarea proiectului „Ability HUB“, în cadrul unei vizite de lucru în ziua de 3 decembrie 2019, **Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități**.

Cu acest prilej, inițiatoarea proiectului, Dana Nuță, a adus în atenția invitaților rezultatele programului Ability HUB – Integrarea pe piața muncii a peste 300 de persoane cu dizabilități și menținerea acestora activi, prin dezvoltarea unui sistem de mediere complex și eficient.

Daniela Tontsch, președinta Consiliului Național al Dizabilității din România, a adus în atenția invitaților o serie de aspecte care conduc la marginalizarea persoanelor cu handicap:

- modificarea în defavoarea copiilor și adulților cu handicap a (alin 1) art 58 din Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, cu Articolul III din OUG nr. 9 din 19 februarie 2019, rezultatul fiind eliminarea procentului de 100% la creșterea alocațiilor copiilor cu dizabilități iar cuantumurile alocației de stat pentru copii, prevăzute la alin. (1), se actualizează prin hotărâre a Guvernului, eliminându-se prevederea din alin (13) art 58 prin care „cuantumul drepturilor se actualizează anual cu indicele creșterii prețurilor de consum, prin hotărâre a Guvernului”.

Mai mult, începând din 1 ianuarie 2018 conform Ordonanței de Urgență (OUG nr. 60/2017 care modifică Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, la baza modului de calcul a prestației sociale, acordată persoanelor cu dizabilități, este ISR

(Indicatorul Social de Referință) și nu Indicele Prețului de Consum (IPC), anterior acestei date.

În repetate rânduri CNDR a atras atenția autorităților publice că nivelul cuantumului prestației sociale în plată nu acoperă nici 10% din nevoile persoanelor cu dizabilități și menține procesul de marginalizare socială al acestora.

- neconstituționalitatea dispozițiilor art. 90, alin. (2) din Legea nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii și nemulțumirea pensionarilor cu handicap grav și accentuat, pensionați la limită de vârstă, în urma înlocuirii, în defavoarea lor, a formulei de calcul a pensiilor în Legea nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii.

➤ Dintr-un lung șir de solicitări, adresate decidenților pe parcursul anului 2019, face parte și adresa Consiliului Național al Dizabilității din România prin care a solicitat ANPIS, Ministerului Muncii și Guvernului României, domnului prim-ministru Ludovic Orban, ***intransigență maximă față de nerespectarea legilor care garantează drepturile persoanelor cu dizabilități și o viață demnă***, respectiv față de toate instituțiile publice și private care nu și-au accesibilizat până în prezent spațiile și nu asigură persoanelor cu dizabilități serviciile de suport de care au nevoie pentru viața în comunitate.

Solicitarea vine în contextul în care două cazuri prezentate de mass media au solicitat atenția publică, ambele fiind consecința nerespectării drepturilor persoanelor cu dizabilități.

Este vorba de tratamentul umilitor la care a fost supusă tânăra de 19 ani din Iași, paralizată în urma unui accident rutier- întâmplat pe trecerea de pietoni, care a fost cărată pe treptele Judecătoriei Iași, cu tot cu scaunul în care stă, pentru a fi prezentată instanței ieșene și a fetei nevătătoare, în vârstă de 8 ani, elevă a Liceului „Moldova” din Târgu Frumos, Iași, care a decedat ca urmare a unui accident petrecut în incinta instituției de învățământ.

CNDR a solicitat Autorității Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială (ANPIS) demararea unei anchete în vederea stabilirii cauzelor care au condus la producerea acestei tragedii.

➤ Referitor la proiectul de lege privind ***interzicerea cumulului pensie cu salariul la stat***, Consiliul Național al Dizabilității a propus Guvernului să se facă excepție pentru asistenții personali ai persoanelor cu handicap și pentru persoanele cu handicap, având în vedere lipsa serviciilor de îngrijire și costurile tratamentelor, terapiilor și echipamentelor asistive, marea majoritate nedecontate de CNAS.

În multe cazuri, asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav sunt membrii familiei, de cele mai multe ori sunt mamele persoanelor cu handicap. În prezent asistenții personali ai persoanelor cu handicap pot cumula pensia la limită de vârstă cu salariul. Nu e ușor ca după zeci de ani de muncă să aibă asupra lor toată răspunderea îngrijirii persoanelor cu handicap.

3.1.5. Colectare de date statistice

„Statele Părți se angajează să colecteze informațiile corespunzătoare, inclusiv date statistice și de cercetare, pentru a avea posibilitatea să formuleze și să implementeze politici care să conducă la intrarea în vigoare a prezentei Convenții. Informațiile colectate vor fi sortate și furnizate în funcție de necesități și vor fi utilizate pentru a ajuta la identificarea și rezolvarea barierelor cu care se

confruntă persoanele cu dizabilități în exercitarea drepturilor lor”.

1.Descriere: colectarea de date statistice și informații prin intermediul poștei electronice cu privire la numărul de asistenți personali și grila de salarizare a acestora, ca urmare a adreselor trimise de CNDR la sfârșitul anului 2018 către toate DGASPC-urile, primării, consilii județene prin intermediul poștei electronice.

Scopul: monitorizarea modului în care sunt respectate prevederile art. 37 alin (1) din Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a prevederilor Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

3.1.6.Parteneriat și colaborare

„Statele Părți recunosc importanța cooperării internaționale și a promovării acesteia în susținerea eforturilor pentru îndeplinirea scopului și obiectivelor prezentei Convenții și vor lua toate măsurile corespunzătoare și eficiente în această privință, între State și în cadrul acestora și, dacă este cazul, în parteneriat cu organizații internaționale și regionale relevante și cu societatea civilă, în special cu organizații ale persoanelor cu dizabilități”.

O altă activitate cu caracter permanent, desfășurată de executivul CNDR în cursul anului 2019, a urmărit încheierea, continuarea sau dezvoltarea de parteneriate externe și interne, în vederea desfășurării unor acțiuni comune.

Parteneriate externe

CNDR a continuat parteneriatul cu European Disability Forum (EDF), al cărui membru este.

Înființat în 1997, EDF a devenit o mișcare europeană pentru persoanele cu dizabilități, cu reprezentare în toate statele membre ale Uniunii Europene (UE) și în afara ei. Această organizație neguvernamentală a ajutat persoanele cu dizabilități și organisme lor reprezentative să se unească și să fie o singură voce, independentă și puternică, care să-și apere drepturile în fața autorităților europene. Împreună cu membrii și partenerii lor, EDF luptă pentru o societate mai incluzivă, cu șanse egale pentru toți.

➤ Activități ale European Disability Forum cu implicarea CNDR

- Forumul European al Dizabilității (EDF) a lansat în 2019 *ghidul de referință „Drepturile dumneavoastră în UE”*. Acest ghid are scopul de a arăta modul în care UE garantează drepturile persoanelor cu handicap și ajută la înșelegerea modului în care funcționează UE, istoria și evoluția drepturilor persoanelor cu dizabilități în UE și drepturile pe care le au acestea în conformitate cu legislația UE.

În luna martie 2019 Consiliul Național al Dizabilității din România a tradus ghidul în limba română și l-a făcut cunoscut prin intermediul ziarului online (www.jurnal-social.ro), pentru a fi de folos tuturor persoanelor cu dizabilități din România.

Călătoria cu trenul este viitorul: nu ne excludeți

CNDR a fost unul dintre semnatarii scrisorii deschise "Călătoria cu trenul este viitorul: nu ne excludeți", care cerea Revizuirea Regulamentului UE pentru Pasageri Feroviari (1371/2006). Pe scurt, Consiliul Național al Dizabilității din România (CNDR) a semnat alături de peste 200 de organizații naționale și europene și europarlamentari o scrisoare adresată liderilor UE în care solicită reducerea perioadei de pre-notificare de la 48 la 2 ore pentru asistența persoanelor cu mobilitate redusă în vederea clătoriei cu trenul. Găsiți mai multe informații [pe site-ul nostru, Jurnal Social](#).

Scrisoarea a fost tradusă și diseminată de către CNDR și a strâns semnături atât de la europarlamentari români, cât și de la 13 organizații nonguvernamentale naționale. Materialul se găsește și [pe site-ul EDF](#).

Adunarea generală EDF

➤ ***În perioada 1 și 2 iunie*** aproximativ 200 de participanți s-au reunit la Bruxelles pentru Adunarea Generală a Forumului European al Dizabilității (EDF, European Disability Forum).

Adunarea Generală a fost precedată de conferința "Călătorii inteligente: Parteneriat și tehnologie pentru călătorii mai accesibile în Europa", urmată de un workshop despre cum să colaborezi cu Comitetul ONU pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor (EDIF) pentru a promova drepturile femeilor și fetelor cu dizabilități, la care au participat aproximativ 50 de persoane.

Delegația Consiliului Național al Dizabilității din România a fost formată din Daniela Tontsch, Sorin Țața, Felix Mihăilescu și Klaus Tontsch.

➤ Stoian VS. România

CNDR a fost unul dintre semnatarii "Joint statement on ECtHR case Stoian v. Romania", participând activ atât la eforturile de documentare, cât și la elaborarea documentului.

- CNDR a susținut campania internațională lansată de către Fundația Batory din Polonia, pentru a crește bugetul Programului multianual pentru Drepturi fundamentale și Valori al Comisiei Europene, pentru perioada 2021-2027.
- CNDR, alături de un grup de europarlamentari și EDF, a cerut mutarea unității pentru dizabilitate a Comisiei.
- CNDR, alături de 8 europarlamentari și alte 8 organizații pentru promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, conduși de Forumul European al Dizabilității, au publicat o scrisoare deschisă prin care solicită ca unitatea responsabilă cu dizabilitatea să fie mutată la secretariatul general, să se concentreze exclusiv pe dizabilitate și să fie consolidată în termeni de resurse financiare și umane.

UE a ratificat acest tratat privind drepturile omului ca un organism regional, ceea ce înseamnă că UE însăși (nu numai statele membre) are obligații care se extind la toate competențele sale. Acest lucru înseamnă că unitatea responsabilă cu dizabilitatea trebuie să acționeze ca un punct focal

pentru a se asigura în ceea ce privește respectarea Convenției ONU și este pusă în aplicare pentru toate politicile. Instituirea unității pentru dizabilități într-o poziție proeminentă cu resurse adecvate în cadrul Comisiei va facilita realizarea acestui obiectiv.

Această mișcare nu este fi fără precedent. În 2009, unitatea s-a mutat la DG Justiție împreună cu alte servicii de combatere a discriminării și a egalității, o mutare ulterior inversată în 2014.

➤ Raportul EDF privind sărăcia și excluderea socială

CNDR a contribuit cu date privind situația din România la raportul EDF care vizează sărăcia și excluderea socială din țările membre UE.

➤ ***În data de 8 și 9 noiembrie***, la Helsinki a avut loc Consiliul director al Forumului European al Dizabilității (EDF), cu prilejul președinției finlandeze a UE.

Ședința consiliului director a fost precedată de „Seminarul privind accesibilitatea mijloacelor de transport și a mediului construit pentru persoanele cu dizabilități” la care au participat 132 de delegați din mișcarea dizabilității în Europa în timpul președinției finlandeze a UE care au avut, ocazia să se întâlnească și cu premierul finlandez Antti Rinne.

Catherine Naughton, directorul executiv al EDF, a mulțumit Consiliului Național al Dizabilității din România pentru implicare și colaborarea excelentă în organizarea și desfășurarea la București a Seminarului „Tinerii cu dizabilități și angajarea în muncă”, în perioada 22-24 martie 2019.

“Vreau doar să subliniez implicarea extrem de pozitivă pe care am avut-o din partea voastră anul acesta la toate activitățile. Am avut o ședință de lucru și un workshop foarte activ cu tema “drepturile tale în Uniunea Europeană” în România, cu membrul nostru din România, am dori să vă mulțumim mult, mult, de tot pentru colaborarea voastră în acest sens”, a spus Catherine Naughton, directorul executiv al EDF.

Delegația Consiliului Național al Dizabilității din România, la Consiliul director al EDF, a fost compusă din Mihai Bursuc și Felix Mihăilescu.

➤ ZIUA EUROPEANĂ A PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI 2019

Evenimentul, găzduit de Comisia Europeană, în parteneriat cu Forumul european pentru persoanele cu dizabilități (EDF), a reprezentat o oportunitate pentru UE de a integra aspectele referitoare la handicap și de a crește gradul de conștientizare cu privire la provocările din viața de zi cu zi, cu care se confruntă persoanele cu dizabilități.

CNDR a participat, prin delegatul său, Tudorel Tupiluși, la Conferința anuală europeană a persoanelor cu dizabilități care a avut loc în perioada 28-29 noiembrie 2019, la Bruxelles.

La conferință au participat politicieni, experți la nivel înalt și auto-reprezentanți și au discutat despre provocările, soluțiile și proiectele pentru îmbunătățirea politicilor dedicate persoanelor cu

dizabilități. Conferința a fost o ocazie pentru a discuta rezultatele preliminare ale consultării publice privind Strategia europeană pentru dizabilități 2010-2020, precum și așteptările delegaților pentru următorul deceniu. Participanții au aflat despre incluziunea în sport și au discutat despre cum poate fi aceasta îmbunătățită.

➤ Access City Award

CNDR a fost ales să juriizeze etapa națională a Access City Award. Premiul Access City face parte din eforturile extinse ale UE de a crea o Europă fără bariere. O mai bună accesibilitate ajută la eliminarea barierelor cu care încă se confruntă persoanele cu dizabilități în viața de zi cu zi, cum ar fi folosirea mijloacelor de transport, accesarea informațiilor sau viața independentă. De la crearea sa în 2010, 375 de candidați au luat parte la competiție. În 2019, 47 de orașe au aplicat la ACA 2020, arătând un interes clar al orașelor de a fi mai incluzive și mai accesibile pentru toți cetățenii.

WEBINARII

- ***În data de 18 aprilie 2019***, s-a desfășurat webinarul „Accesul la sănătate”, organizat de proiectul european „Bridging the Gap II” ((BtG-II). Acest webinar face parte dintr-un ciclu de douăsprezece sesiuni, în care se vor aborda diferite aspecte ale includerii persoanelor cu dizabilități în cooperarea pentru dezvoltare.

Consiliul Național al Dizabilității din România a fost reprezentat la webinar de Lavinia Elena Niculicea, membră a Asociației Distroficilor Muscular din România

- ***În data de 21 mai 2019***, a avut loc webinarul „Noul Standard European privind Designul adaptat tuturor”. ANEC, organizația pentru consumatori în domeniul standardizării, împreună cu EDF, Forumul european pentru persoanele cu handicap, au organizat acest webinar pentru a prezenta noul standard european, precum și acțiunile generale solicitate de Mandatul 473 al Comisiei Europene, vizând integrarea designului adaptat tuturor și accesibilitatea în ceea ce privește standardizarea europeană. Conceptul „Design adaptat tuturor” înseamnă proiectare pentru diversitate umană, incluziune și egalitate. Scopul său este de a permite utilizarea maximă, a produselor, bunurilor și serviciilor.

Consiliul Național al Dizabilității din România a fost reprezentat la webinar de Lavinia Elena Niculicea, membră a Asociației Distroficilor Muscular din România.

➤ ***În data de 17 iunie 2019***, a avut loc webinarul privind Actul European al accesibilității. Acest webinar a urmărit să aducă mai multe informații despre Actul European privind accesibilitatea, care tocmai a fost adoptat, și despre beneficiile pe care acesta le oferă persoanelor cu dizabilități.

Consiliul Național al Dizabilității din România a fost reprezentat la acest webinar de Lavinia Elena Niculicea membră a Asociației Distroficilor Muscular din România.

Parteneriate și colaborări interne

➤ **Parteneriate**

Consiliul Național al Dizabilității din România a încheiat parteneriate cu ONG-uri, instituții publice private și de stat cu activitate în domeniul dizabilității.

➤ **CNDR este partenerul unic al AbilityHUB** care mediază activ și cu rezultate concrete persoane cu dizabilități pe piața muncii.

AbilityHUB identifică prin rețeaua de ONG-uri și DGASPC-uri cu activitate în domeniul dizabilității, cazuri ale persoanelor cu dizabilități care au drept de muncă sau care ar putea lucra, preia aceste persoane, le identifică o variantă de a primi un salariu stabil, pentru o perioadă de 6-12 luni, perioadă în care îi pregătește pentru poziții cu diverse nivele de responsabilități și cerințe.

Rezultate: 300 de persoane cu dizabilități plasate în ultimii 3 ani, din care 250 încă active în prezent, pe poziția inițială.

Monitorizarea implementării Convenției ONU pentru persoanele cu dizabilități și a Legii 448/2006 constituie o preocupare a CNDR. Deschiderea barierelor spre piața muncii pentru persoanele cu dizabilități se regăsește în conținutul acestor acte normative de a căror aplicare depinde incluziunea persoanelor cu dizabilități în societate.

“Statele Părți recunosc dreptul persoanelor cu dizabilități de a munci în condiții de egalitate cu ceilalți; aceasta include dreptul la oportunitatea de a-și câștiga existența prin exercitarea unei activități liber alese sau acceptate pe piața muncii, într-un mediu de lucru deschis, incluziv și accesibil persoanelor cu dizabilități”.

„Persoanele cu handicap pot fi încadrate în muncă conform pregătirii lor profesionale și capacității de muncă, atestate prin certificatul de încadrare în grad de handicap”

➤ **Parteneriat cu Asociația RE:START CAUZA BUNĂ** al cărui scop vizează colaborarea pe bază de reciprocitate și parteneriat activ pentru utilizarea și promovarea serviciilor de transport adaptat din cadrul proiectului ABILITAXI având ca impact creșterea șanselor de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități prin facilitarea posibilităților de deplasare adaptată.

➤ **Parteneriat cu Fundația Inovații Sociale Regina Maria** care a inaugurat primul cabinet stomatologic din România destinat persoanelor cu dizabilități, copii și adulți, în data de 23 mai 2019, în București, str. Dristorului nr. 81 – 88 sect. 3, în incinta Policlinicii Sociale Baba Novac. în care se efectuează tratamente de stomatologie generală dar și chirurgicale

În cabinetul de stomatologie, dotat cu tehnica de bază, dar și cu aparatură mai complexă cum ar fi cea de inhalosedare, monitorizare a funcțiilor vitale, etc. efectuează stomatologie de bază și chirurgie, iar pentru cazurile complicate, se asigură prezența unui medic specialist de terapie intensivă pe tot parcursul desfășurării intervenției

Cabinetul stomatologic inaugurat joi 23 mai, răspunde unei îndelungi așteptări din partea persoanelor cu diverse tipuri de dizabilități și familiilor acestora, pentru care este foarte dificil și costisitor rezolvarea problemelor lor stomatologice.

➤ **Parteneriat cu Casa Artelor Dinu Lipatti**, având ca obiectiv realizarea unor evenimente cultural-artistice la care să participe persoane cu nevoi speciale, din tot spectrul dizabilității, CNDR asigurând prezența persoanelor cu dizabilități, a familiilor, însoțitorilor, îngrijitorilor acestora la evenimentele programate de comun acord și organizate de Casa Artelor Dinu Lipatti.

În perioada septembrie decembrie 2019, au participat la spectacolele organizate de Casa Artelor Dinu Lipatti, de două ori/lună, un număr considerabil de persoane cu dizabilități (minim 60 la fiecare spectacol) însoțiți de fiecare dată de angajați ai CNDR.

➤ **Parteneriat cu Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Dealul Spirii” București-Ilfov** pentru asigurarea pregătirii persoanelor cu dizabilități, a familiilor, însoțitorilor a îngrijitorilor acestora în vederea abordării unui comportament în cazul unor situații de urgență, CNDR asigurând prezența persoanelor cu dizabilități, a familiilor, însoțitorilor, îngrijitorilor la evenimentele programate de comun acord precum și locului desfășurării acestora.

3.1.7. Sprijin prin mediatizare și participare la evenimente

CNDR sprijină, prin mediatizare în publicația online - Jurnal social, pe site-ul CNDR dar și prin participarea președintelui și angajaților CNDR, la evenimente dedicate persoanelor cu dizabilități, la solicitarea organizațiilor.

➤ Participare la conferința europeană intitulată „Investind în servicii sociale, investim în oameni” organizată de Asociația Europeană a Prestatorilor de Servicii pentru Persoanele cu Dizabilități (EASPD) – împreună cu Federația Dizabnet, FONSS și FDSC

➤ Participare la workshopul cu tema “Discriminarea la locul de muncă: Cum se pun în practică amenajările corespunzătoare”care face parte dintr-o campanie de sensibilizare a UE privind discriminarea la locul de muncă, organizat de Comisia Europeană.

➤ Participare la Conferința Națională „Intervenția Terapeutică în autism -mod de viață”și la evenimentul cultural “Artistul din Spatele Autismului, ediția a VIII-a” care face parte din Campania “Omul din spatele autismului”, evenimente organizate de Asociația Națională pentru Copii și Adulți cu Autism din România.

➤ Participare la Conferința de lansare a proiectului “Natura este pentru toți”, proiect al Asociației Acces Natura a organizat în Parcul Natural Văcărești, al cărui scop este facilitarea accesului în natură pentru persoanele cu dizabilități motorii prin folosirea pentru prima oară în România și în Europa de Est a unui scaun (marca Joëlette) special conceput pentru deplasarea asistată pe teren accidentat. pentru toți”.

➤ Participare la Conferința organizată de Asociația Națională a Surzilor din România (A.N.S.R.) care a celebrat aniversarea 100 de ani de la înființare, prin mai multe acțiuni în Capitală, la care au participat membri ai Asociației din întreaga țară.

➤ Participare la evenimentul cu tema Procesul de sprijinire a persoanelor cu dizabilități psihosociale și intelectuale în luarea deciziilor: înlocuirea tutelei cu decizia asistată, organizat de Centrul de Resurse Juridice (CRJ) .

➤ Participarea la evenimente culturale si sportive ale Asociației DOWN

- Participare la conferințe organizate de Fundația ESTUAR
- Participarea la evenimente organizate de Asociația de sprijin a copiilor handicapați fizic din România (ASCHFR).
- Participarea la evenimente organizate de Asociația CONIL

3.1.8. Alte activități ale CNDR cu caracter general

✓ Participare CNDR la întruniri organizate de instituții ale statului

➤ Participarea președintei CNDR, Daniela Tontsch, la sesiunea de preconsultare în cadrul proiectului „Guvernare transparentă, deschisă și participativă – standardizare, armonizare, dialog îmbunătățit”- cod SIPOCA 35. Secretariatul General al Guvernului, în calitate de beneficiar, și Ministerul Afacerilor Interne, în calitate de partener, implementează proiectul: „Guvernare transparentă, deschisă și participativă – standardizare, armonizare, dialog îmbunătățit” – cod SIPOCA 35, cu aplicare națională. Scopul proiectului constă în creșterea gradului de transparență a actului de guvernare la nivel central și local.

➤ Participarea CNDR la reuniunea de lucru a ONG-urilor organizată de președintele Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții.

✓ Intervenții ale CNDR asupra unor propuneri de acte normative aflate în transparență decizională

➤ **Observații și propuneri ale CNDR** în urma analizării Proiectului de Hotărâre a Guvernului privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Secretariatului General al Guvernului, Consiliul Național al Dizabilității din România .

➤ **Observații și propuneri ale CNDR** în urma analizării Proiectului de Hotărâre a Guvernului privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții

3.2. Activități specifice de interes general de tip eveniment

Pe lângă activitățile cu specific de interes general cu caracter permanent, CNDR a derulat în anul 2019 și activități specifice de interes general de tip eveniment.

❖ Reuniunea Forumului European al Dizabilității - Seminar “Tinerii cu dizabilități și angajarea în muncă”

European Disability Forum (EDF) în parteneriat cu Consiliul Național al Dizabilității din România (CNDR) și Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități (ANPD) a organizat în perioada 22-24 martie 2019, la București, seminarul cu tema „Locul tinerilor în domeniul ocupării forței de muncă”.

Pregătirea acestui eveniment s-a derulat pe parcursul mai multor luni și a început din septembrie 2018, până la finalizare martie 2019. Au avut loc mai multe întâlniri de lucru la ANPD și vizite efectuate de angajați CNDR la hoteluri din București. Vizitele au fost reluate în ianuarie 2019 și

alături de reprezentanți EDF, prezenți în România pentru pregătirea evenimentului, precum și întâlniri de lucru cu aceștia. CNDR a menținut un contact permanent cu EDF în vederea pregătirii acestui eveniment.

Locul desfășurării - JW Marriott Bucharest Grand Hotel

Având în vedere că la eveniment au participat și persoane cu dizabilitate fizică, dependente de scaun rulant, reprezentanții CNDR și EDF au vizitat mai multe hoteluri din București la care au urmărit facilitățile pe care le oferă în ceea ce privește accesul persoanelor în fotoliu rulant.

Deoarece hotelurile nu dețin mai mult de una sau două săli a căror accesibilitate pentru persoanele dependente de scaun rulant nu este în totalitate asigurată, în sensul accesibilizării necesare acestei categorii de persoane (acces la intrarea în hotel, în lift, în restaurant, în sălile de conferințe, în toalete), reprezentanții EDF, obligați de împrejurări, au optat pentru JW Marriott Bucharest Grand Hotel, care a pus la dispoziție atât sălile pentru conferință accesibilizate cât și opt camere accesibile persoanelor cu dizabilități.

Pentru a evita deplasarea suplimentară în afara hotelului, organizatorii au dorit ca și seminarul să se desfășoare în sălile de conferință din incinta hotelului Marriott.

Motivația organizării activității

Seminarul internațional, propus de Forumul European al Persoanelor cu Dizabilități, pe tema angajării în muncă a persoanelor cu dizabilități, care a reunit organizații neguvernamentale din domeniul dizabilității din toată Europa, a avut loc la București în contextul deținerii de către România a președinției rotative a Consiliului UE.

Europa se confruntă cu o criză a ocupării forței de muncă în rândul tinerilor, rata șomajului în rândul tinerilor fiind de peste 30% în multe state membre ale UE. Persoanele cu dizabilități se confruntă, de asemenea, cu rate ale șomajului mult mai mari decât persoanele fără dizabilități.

Cum sunt afectați tinerii cu dizabilități ?

Pe lângă discriminarea cu care se confruntă din cauza vârstei, tinerii cu dizabilități au mai puține șanse să fi participat la educație și formare incluzivă de calitate și se confruntă cu multiple bariere din cauza prejudecăților, inaccesibilitate la locul de muncă, locuințe inaccesibile și transport.

Obiectivele urmărite

Acest seminar a oferit tinerilor cu dizabilități posibilitatea de exprimare cu privire la aspectele legate de ocuparea forței de muncă și le-a dat șansa să contribuie la activitatea de advocacy a Forumului European al Dizabilității cu privire la ocuparea forței de muncă și a ODD-urilor. Participanții au explorat situația tinerilor cu dizabilități și ocuparea forței de muncă în UE.

Au fost prezentate:

- informații privind ocuparea forței de muncă, barierele, discriminarea;
- scheme UE de promovare a educației și formării pentru tineri și au fost analizate din punctul de

vedere al tinerilor cu dizabilități;

-bune practici privind încadrarea incluzivă în muncă a tinerilor.

Rezultatele așteptate

Evenimentul a creat premisele întăririi cooperării între mediul neguvernamental din România și alte organizații de la nivelul altor state din UE, dintre Consiliul Național al Dizabilității din România și instituțiile publice românești din domeniul protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități.

La eveniment au participat peste 200 de persoane: tineri cu dizabilități reprezentativi din întreaga UE și membri EDF din toate statele membre ale UE, experți în domeniul activităților de tineret, în ocuparea forței de muncă și factori de decizie în domeniul tineretului și al ocupării forței de muncă, angajatori publici și privați care doresc să sporească oportunitățile de angajare ale tinerilor cu dizabilități.

Scurtă descriere a desfășurării evenimentului

Evenimentul s-a desfășurat pe o perioadă de 3 zile, 22,23,24 martie 2019, după cum urmează:

- în data de 22.03, workshopul „Drepturile dumneavoastră în UE”
- în data de 23.03, Seminarul „Tinerii cu dizabilități și angajarea în muncă”,
- data de 24.03 a fost dedicată EDF board

✓ În cadrul workshopului a fost prezentată o mare parte a legislației stabilită de Uniunea Europeană în ultimii 22 de ani și cuprinsă în ghidului de referință „Drepturile dumneavoastră în UE”, lansat de Forumul European al Dizabilității (EDF). Ghidul are scopul de a arăta modul în care UE garantează drepturile persoanelor cu handicap și ajută persoanele cu handicap să înțeleagă modul în care funcționează UE, istoria și evoluția drepturilor persoanelor cu dizabilități în UE și drepturile pe care le au aceste persoane în conformitate cu legislația UE.

Într-o situație în care drepturile persoanelor cu handicap sunt încălcate sau doresc mai multe informații, ghidul oferă o listă a agențiilor la care se pot adresa explicând și provocările care persistă pentru persoanele cu handicap.

Consiliul Național al Dizabilității din România a tradus ghidul de referință „Drepturile dumneavoastră în UE” în limba română pentru a fi de folos tuturor persoanelor cu dizabilități din România. Acesta se află pe site-ul CNDR (www.fcndr.ro) și în publicația online a CNDR, Jurnal Social. Asociația Nevăzătorilor din România s-a ocupat de versiunea audio a ghidului, iar Asociația Surzilor din România va pune la dispoziția persoanelor cu deficiență de auz ghidul tradus în limbajul semnelor.

✓ Seminarul a tratat tematica crizei ocupării forței de muncă în rândul tinerilor.

✓ În cadrul EDF board au fost prezentate rapoarte din domeniul drepturilor persoanelor cu dizabilități din UE, redactate de EDF. La furnizarea datelor pentru întocmirea rapoartelor a

participat și Consiliul Național al Dizabilității din România fiind . În perioada următoare, CNDR a tradus în limba română toate rapoartele pe care le-a disemina prin intermediul site-ului propriu și al publicației Jurnal Social.

- ✓ Adoptarea primului Manifest pentru tineret al EDF. Comitetul pentru tineret al Forumului european pentru persoanele cu Dizabilități (EDF) este vocea tinerilor cu dizabilități în cadrul EDF. Comitetul este punctul de referință pentru politica de tineret a EDF și sprijină organele de conducere ale EDF în asigurarea faptului că perspectiva tinerilor cu handicap este luată în considerare în toate domeniile activității EDF, în special în zonele unde se confruntă adesea cu niveluri mai ridicate de discriminare și cu bariere suplimentare. Rolul său este de a reprezenta punctele de vedere și nevoile specifice ale tinerilor cu dizabilități atât în cadrul EDF, cât și în cadrul organismelor / evenimentelor externe.

Bugetul evenimentului

Consiliul de administrație al European Disability Forum a propus un buget de bază al acestui eveniment în valoare totală de 89.310, 00 euro, pe care l-a transmis detaliat pe categorii de cheltuieli și partenerilor români, respectiv Consiliul Național al Dizabilității din România și Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități.

Din acest buget suma 51.260,00 euro a fost suportată de European Disability Forum, iar partenerilor români le-a revenit suma de 30.000,00 euro pentru cheltuieli eligibile.

Pentru acest eveniment CNDR a solicitat și primit sume de la bugetul de stat, prin bugetul Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități prin Ordin MMJS 661/14.03.2019 privind aprobarea cheltuielilor pentru activitățile specifice de interes general ale CNDR, o sumă de 110.000 lei (TVA inclus), necesară pentru: servicii organizare eveniment chirie săli, servicii de transport persoane din România participante la eveniment (persoane cu handicap și însoțitorii acestora), servicii cazare participanți la eveniment din România din alte localități, 3 nopți (10 persoane cu dizabilități și 10 însoțitori ai acestora), achiziție materiale printate/consumabile necesare desfășurării activității.

Costuri scutite de organizație

Consiliul Național al Dizabilității din România a încheiat un acord de parteneriat cu Asociația Restart România, prin care Asociația Restart România s-a angajat să asigure transportul adaptat de la aeroport la Hotelul Marriott și retur al participanților în fotoliu rulant din Europa. Transportul a fost asigurat cu trei mașini adaptate. Pe listă au figurat 12 persoane, care au ajuns în România în perioada 20-22 martie și au părăsit România în perioada 24-25 martie. Prin prezentul protocol, CNDR a scutit cheltuiala cu acest serviciu. Din evaluarea făcută de participanții în scaun rulant a rezultat că au fost foarte mulțumiți de condițiile de transport adaptat oferit de Asociația Restart România prin proiectul Abilitaxi. De asemenea, au menționat apreciere deosebită pentru că au beneficiat și de asistență de specialitate pe durata călătoriei, oferită de managerul de proiect, domnul Adrian Grădinaru.

Laudatio

Catherine Naughton, directorul executiv al EDF, a mulțumit Consiliului Național al Dizabilității

din România pentru implicare și colaborarea excelentă în organizarea și desfășurarea la București a Seminarului „Tinerii cu dizabilități și angajarea în muncă”, desfășurat la București în perioada 22-24 martie 2019, la Consiliul director al Forumului European al Dizabilității (EDF), cu prilejul președinției finlandeze a UE, desfășurat în data de 8 și 9 noiembrie.

“Vreau doar să subliniez implicarea extrem de pozitivă pe care am avut-o din partea voastră anul acesta la toate activitățile. Am avut o ședință de lucru și un workshop foarte activ cu tema “drepturile tale în Uniunea Europeană” în România, cu membrul nostru din România, am dori să vă mulțumim mult, mult, de tot pentru colaborarea voastră în acest sens”, a spus Catherine Naughton, directorul executiv al EDF.

❖ Viitorul educației incluzive

„Statele Părți recunosc dreptul persoanelor cu dizabilități la educație. În vederea realizării acestui drept, fără discriminare și cu respectarea principiului egalității de șanse, Statele Părți vor asigura un sistem educațional incluziv la toate nivelurile, precum și formarea continuă a persoanelor cu dizabilități care nu trebuie să fie excluse din sistemul educațional pe criterii de dizabilitate, iar copiii cu dizabilități nu sunt excluși din învățământul primar gratuit și obligatoriu sau din învățământul secundar din cauza dizabilității. Persoanele cu dizabilități au acces la învățământ primar incluziv, de calitate și gratuit și la învățământ secundar, în condiții de egalitate cu ceilalți, în comunitățile în care trăiesc asigurându-se adaptarea rezonabilă a condițiilor la nevoile individuale”. - Convenția privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități.

Consiliul Național al Dizabilității din România a desfășurat în data de 25 octombrie 2019, în București, la Hotel Internațional, Seminarul cu tema „Viitorul educației incluzive”.

Motivația organizării activității

Problematica dizabilității este de mare complexitate. Documentele internaționale și cele naționale precizează nevoia de ancorare a sistemului educațional în modele de politici și practici incluzive care să urmărească în abordarea dizabilității respectarea drepturilor fundamentale ale omului și principiile care guvernează o educație de calitate pentru toți.

Accesul la educație reprezintă un drept fundamental al omului.

Accesul elevilor cu dizabilități la educație este presărat cu numeroase obstacole, printre care: atitudinile negative ale directorilor de școală, ale profesorilor, lipsa materialelor adecvate de învățare și a metodelor de lucru, lipsa mijloacelor de acces corespunzător dizabilității lor, lipsa serviciilor de suport (consiliere, orientare școlară și profesională etc.).

Obiectivele urmărite:

- normalizarea condițiilor de viață pentru toți copiii și tinerii.
- accesibilizarea sistemului de educație, pentru a oferi șanse egale tuturor copiilor și tinerilor, indiferent de particularitățile lor de dezvoltare, sau de condițiile de viață (sociale, economice, culturale).
- valorizarea unicității modelor de dezvoltare prin cultivarea diversității ca sursă de

dezvoltare.

- nondiscriminarea în școală și societate.
- egalizarea șanselor de reușită școlară și socială – echitate în educație.
- intervenția timpurie pentru înlăturarea barierelor în învățare și dezvoltare;
- implicarea și participarea socială a fiecărei persoane, indiferent de particularitățile sale.

Scurtă descriere a desfășurării evenimentului

Seminarul a fost precedat de acțiuni de colectare de date, întâlniri cu reprezentanții ONG-urilor din domeniul protejării și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități, cadre didactice din învățământul de masă și cel special, absolvenți cu dizabilități, atât ai învățământului de masă, cât și ai învățământului special, în perioada ianuarie 2019 – octombrie 2019.

La eveniment au participat un număr de aprox. 80 de persoane: organizații reprezentative la nivel național al cărui obiect de activitate îl constituie protejarea și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități: Asociația Distroficiilor Muscular din România (ADMR), Asociația Națională pentru Copii și Adulți cu Autism din România (ANCAAR), Asociația Națională a Surzilor, Asociația Națională a Nevăzătorilor, Asociația de Sprijin a Copiilor Handicapați Fizic – România, Asociația „Ridică-te și umblă!”, Asociația CONIL, Rețeaua Globală pentru Democrație și Drepturile Omului, reprezentanți ai celor șase Direcții Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului din București și ai Direcției Generale de Asistență Socială a Municipiului București (DGASMB), Institutul Român pentru Drepturile Omului; Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție (ANPDCA), Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, doamna Mihaela Faghi, mama unui tânăr cu cerințe educaționale speciale (CES).

Concluzii

Accesul egal la educație al persoanelor cu dizabilități presupune înlăturarea numeroaselor bariere pe care le întâmpină educația incluzivă. printre cele mai frecvent întâlnite se situează:

- atitudinile conform cărora, copiii cu dizabilități nu ar fi apti să fie educați și nici nu ar merita o educație;
- formarea inadecvată a cadrelor didactice și a managerilor din sistemul de educație;
- curriculumul inaccesibil și lipsa ofertei de materiale educaționale în formate alternative;
- eșecul sistemului de educație în a asigura comunicarea adecvată, cum ar fi interpretarea limbajului mimico-gestual pentru elevii cu dizabilități;
- lipsa de înțelegere la nivelul părinților copiilor cu dizabilități;
- lipsa de experiență a cadrelor didactice de predare în diverse clase unde există o gamă largă

de nevoi funcționale;

- lipsa accesului fizic în școli și în facilitățile educaționale;
- transportul inaccesibil la și de la școli și facilități educaționale;

Participanții la Seminarul „Viitorul educației incluzive” au contestat necesitatea includerii tuturor copiilor cu dizabilități în învățământul de masă și au criticat faptul că o parte a societății denigrează învățământul special.

Bugetul evenimentului

Costurile evenimentului au cumulat sume proprii ale CNDR și sume solicitate de la bugetul de stat, prin bugetul Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități prin Ordin MMJS 826/2019 privind aprobarea cheltuielilor pentru activitățile specifice de interes general ale CNDR, necesară pentru: servicii organizare eveniment chirie săli, servicii de transport persoane participante la eveniment (persoane cu handicap și însoțitorii acestora), servicii cazare participanți la eveniment din alte localități, o noapte (persoane cu dizabilități și însoțitori ai acestora), achiziție materiale printate/consumabile necesare desfășurării activității.

Activități bugetate din surse proprii

❖ Ziua Europeană pentru Viață Independentă

Consiliul Național al Dizabilității din România și Asociația „Ridică-te și umblă!” au desfășurat, în data de 5 mai 2019, un eveniment prilejuit de Ziua Europeană pentru Viață Independentă, în Parcul Herăstrău, în intervalul orar 13 – 17, prin care au celebrat importanța drepturilor, valorilor și principiilor unei vieți independente în rândul persoanelor cu dizabilități, prin activități dedicate acestora.

Organizatorii s-au bucurat de prezența la eveniment a reprezentanților Asociației Nevăzătorilor din România, Asociației Down Plus București și ai Asociației de Sprijin a Copiilor Handicapați Fizic – România.

Descrierea evenimentului

Activitatea a fost structurată în două părți:

- prima parte a cuprins discuții despre dreptul la viață, dreptul la educație, sănătate, muncă și dreptul la vot,
- a doua parte s-a bazat pe socializare, element ce lipsește din viața persoanelor cu dizabilități din România, din cauza izolării sociale și a accesibilizării minime a spațiului public și a transportului public.

La eveniment au participat aproximativ o sută de persoane cu dizabilități, multe dintre acestea, persoane dependente de scaunul rulant, transportați cu microbuzul adaptat al Asociației „Ridică-te și umblă”

Concluzie

Persoanele cu dizabilități prezente la eveniment și-au manifestat lipsa optimismului în ceea ce privește prezentul și viitorul, subliniind scăderea continuă a calității vieții.

„România încă se confruntă cu dificultatea în organizarea unui sistem real și eficient de servicii sociale care să răspundă nevoilor cetățenilor, nevoi care se schimbă. În situația dată persoanele cu dizabilități sunt private de libertatea de a alege locul și modul de viață, educația și propria formare, domeniul și locul de muncă, modul de petrecere a timpului liber”, a declarat Daniela Tontsch, președinta Consiliului Național al Dizabilității din România.

Prin Strategia națională „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități” pentru perioada 2015-2020 România s-a angajat să mobilizeze toate resursele necesare pentru ca nicio persoană cu dizabilități să nu fie exclusă, marginalizată, abuzată sau discriminată în România, iar alegerile și aspirațiile sale să fie respectate și sprijinite.

Au trecut trei ani de la adoptarea Strategiei naționale „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități” pentru perioada 2015-2020, iar spațiul public rămâne încă greu accesibil persoanelor cu dizabilități și mijloacele de transport în comun sunt numai parțial accesibilizate.

Tot în Strategia națională „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități” găsim menționat: ”Dispozitivele de mobilitate, tehnologiile de asistare și alte forme active de asistență sunt greu accesibile. Puține tipuri de astfel de dispozitive sunt compensate de CNAS, fapt ce le face prohibitive pentru majoritatea persoanelor cu dizabilități din România.” Situația descrisă este la fel de actuală.

❖ Pregătirea persoanelor cu dizabilități, a familiilor, însoțitorilor, a îngrijitorilor acestora pentru situații de urgență

Consiliul Național al Dizabilității din România, în parteneriat cu Inspectoratul pentru Situații de Urgență București, a organizat pentru prima dată în România un eveniment demonstrativ în cadrul căruia persoanele cu dizabilități, familiile acestora, asistenții personali și personalul de îngrijire al persoanelor cu dizabilități au fost pregătiți pentru însușirea cunoștințelor și formarea deprinderilor necesare protecției în cazul unor fenomene naturale sau provocate de om, pentru a reduce efectele dezastrelor.

Motivație eveniment

Persoanele cu dizabilități și familiile acestora nu cunosc procedurile, modul de evacuare în cazul unor situații de urgență (incendii, seisme, calamități etc).

Descrierea evenimentului

Evenimentul s-a desfășurat în data de 3.10.2019, în prezența reprezentanților ISU București și a fost posibil cu sprijinul Direcției Generale de Asistență Socială a Municipiului București, care a pus la dispoziție sala OMINIS din cadrul Complexului de Servicii Sociale OMINIS, Aleea Turnu Măgurele nr. 17A, Sector 4, București.

La eveniment au participat aprox. un nr de 80 de persoane cu dizabilități și însoțitori ai acestora

precum și reprezentanți ai DGASPC din cele 6 sectoare ale Municipiului București.

Participanții au fost instruiți să reacționeze în caz de incendiu și cutremur, după un plan de alarmare și evacuare care a cuprins interacțiuni și sfaturi privind comportamentul în caz de incendiu și măsurile specifice de intervenție, precum și măsurile de prevenire a incendiilor în locuințe sau instituții.

De asemenea, participanții au fost instruiți cum să se comporte și să acorde ajutor în cazul obstrucționării căilor respiratorii.

Concluzie

„Astfel de activități se desfășoară frecvent pentru populație în general, dar persoanele cu dizabilități și aparținătorii nu aveau acces din cauza izolării în locuințe. Participanții la această primă ediție au fost foarte receptivi, au pus foarte multe întrebări, iar la final au afirmat că au primit multe informații pe care le consideră extrem de utile. Având în vedere că acțiunea trebuie să se desfășoare cu un număr limită de persoane, vom continua organizarea acestui tip de eveniment în baza protocolului încheiat între Consiliul Național al Dizabilității și ISU București”, a declarat Daniela Tontsch, președinta Consiliului Național al Dizabilității din România.

Notă: Prezentul material este o replică succintă a activităților desfășurate de Consiliul Național al Dizabilității din România în anul 2019.

Președinte

Daniela TONTSCH